

Verkiezingsprogramma 2026-2030

Houten

Voelbaar Vooruit

Het kan wél!

The logo for D66 Houten is a green square containing the text 'D66' in large white letters and 'houten' in smaller white letters below it.

D66
houten

Inhoudsopgave

Voorwoord	2
Ons Houten van de toekomst	3
1. Goed bestuur: Het kan wél!	4
2. En nu bouwen!	8
3. Wonen in een gezonde en veilige leefomgeving	11
4. Wij laten niemand vallen	15
5. Met een duurzame toekomst	20
6. Natuur, landschap en erfgoed beschermen	23
7. Toekomst voor onze bruisende dorpen	26
8. Een Houtense eerlijke economie	28
Onze principes voor Houten	31

Voorwoord

Beste lezer,

Houten verdient beter. De afgelopen vier jaar hebben laten zien dat mooie beloftes niet genoeg zijn. Als D66 hebben we vanuit de oppositie gezien hoe bestuurlijke chaos en gebrek aan daadkracht de ontwikkeling van onze gemeente hebben vertraagd. Terwijl inwoners, ondernemers en organisaties om duidelijkheid en voortvarendheid vragen, bleven plannen vaak liggen en verzandde het college in een bestuurlijke crisis die Houten veel geld en tijd kostte.

D66 staat voor een frisse wind in Houten. We geloven in een gemeente die durft te investeren in de toekomst en die inwoners serieus neemt. Dat betekent: heldere keuzes maken, verantwoordelijkheid nemen en resultaten boeken. Betaalbare woningen mogelijk maken, duurzame ambities omzetten in concrete acties, investeren in effectieve jeugdzorg en in een levendig centrum: De afgelopen periode hebben we gezien hoe kansen onbenut bleven en hoe bestuurlijke onrust ten koste ging van de belangen van Houtenaren. Dat kan en moet anders.

In dit verkiezingsprogramma presenteren we onze visie op een Houten dat klaar is voor de toekomst. Een Houten waar ruimte is voor ondernemerschap, waar iedereen mee kan doen en waar het bestuur weer vertrouwen uitstraalt. We kiezen voor een aanpak die verder kijkt dan de volgende verkiezingen, die oog heeft voor de lange termijn en die niet schuwt voor moeilijke beslissingen.

De komende jaren staan we voor grote uitdagingen, maar ook voor mooie kansen. D66 is klaar om die kansen te grijpen – met een frisse blik, een open houding en de vastberadenheid om resultaten te boeken. Want Houten verdient een bestuur dat werkt, niet een bestuur dat alleen praat. Laten we samen bouwen aan een Houten waar we allemaal trots op zijn.

Brechje van Beugen

Lijsttrekker

Ons Houten van de toekomst

Stel je een Houten voor waar jong en oud vanzelfsprekend samenleven. Waar kinderen veilig spelen in hofjes vol groen, jongeren elkaar ontmoeten op sportvelden en ouderen dichtbij voorzieningen en zorg blijven. In elke wijk is ruimte voor ontmoeting: in parken, op pleinen, in kleine hofjes. Je komt er bankjes tegen, speeltoestellen, plekken om te bewegen en te sporten. Zo ontstaat een gemeente die uitnodigt om elkaar te leren kennen en samen te leven.

De dorpen van Houten zijn bruisend gebleven. Doordat jonge gezinnen er een thuis vinden en jongeren er kansen krijgen, hebben ze een toekomst vol levendigheid. Houten en de dorpen groeien samen verder, ieder met een eigen karakter, maar verbonden in één gemeenschap. Waarin ook senioren een eigen fijne plek hebben gevonden. Het buitengebied is een plek geworden waar je kunt wandelen, fietsen en ontspannen, en waar natuur en recreatie elkaar versterken.

Houten is een gemeente die kracht haalt uit verbinding. Sport, cultuur, gezondheid en sociaal contact raken elkaar op natuurlijke wijze. Clubs werken samen met scholen, evenementen brengen mensen bij elkaar, en het centrum bruist van activiteiten, markten en festivals. Zo ontstaat een levendige samenleving waarin iedereen zijn talent kwijt kan en waar ruimte is voor initiatief.

Tegelijkertijd leven we in harmonie met onze omgeving. Straten zijn schoon, energie is duurzaam en betaalbaar, en vandalisme is zeldzaam. Houten is energieneutraal en behoudt haar positie als fietsstad en groene gemeente. Het is een plek waar je met vertrouwen de straat op gaat, omdat criminaliteit, ongelukken en gevaarlijke situaties actief worden aangepakt. Veiligheid voelt vanzelfsprekend, vrijheid ook.

Ons toekomstbeeld is sociaal-liberaal: **laat iedereen vrij, maar niemand vallen**. In dit Houten heeft iedereen een plek, doet iedereen mee en gaan we samen vooruit. Zo bouwen we aan een gemeente waar je niet alleen prettig woont, maar waar je trots op bent: nu én in de toekomst.

Lees verder in **Voelbaar Vooruit** en ontdek hoe wij Houten stap voor stap leefbaar, duurzaam en bruisend maken: van gezonde wijken en veilige straten tot een sterke economie en vitale wijken.

1. Goed bestuur: Het kan wél!

Met je stem op D66 Houten, besturen we de gemeente namens jou. Een goed bestuur toont leiderschap, luistert naar inwoners en maatschappelijke organisaties en maakt het Houten een mooie plek voor haar inwoners. Niet alleen hier en nu, maar ook voor toekomstige generaties. Ambtenaren, college en gemeenteraad werken goed samen en hebben respect voor elkaars rol en verantwoordelijkheden. Dat klinkt vanzelfsprekend, maar de bestuurlijke chaos in de afgelopen jaren heeft anders geleerd. Er is oog voor de belangen van inwoners, verenigingen, maatschappelijke organisaties en ondernemers. Maar wel altijd met het algemeen belang en de lange termijn in het achterhoofd. Bestuurders van D66 Houten maken dat waar. Zodat we het beste uit onze fijne gemeente halen!

Herstel van vertrouwen heeft prioriteit

- **Fatsoenlijke omgangsvormen worden weer vanzelfsprekend.** Het vorige college stortte de gemeente in een bestuurlijke crisis. Fatsoenlijke omgang binnen en buiten het gemeentehuis moet weer vanzelfsprekend worden. Daarbij mag het soms schuren, maar respect voor elkaar, elkaars taken en verantwoordelijkheden blijft altijd bestaan. Het algemeen belang moet ieder voorop stellen. Ingeval fatsoenlijke omgangsvormen voor sommigen in de Raad wellicht geen vanzelfsprekendheid lijken te zijn, zullen we in voorkomende situaties collega raadsleden aanspreken om respectvol met elkaar te blijven omgaan en discussiëren.
- **Het opgestelde verbeterplan moet worden uitgevoerd.** Het creëren van een sociaal veilige werkomgeving voor de ambtenaren heeft vanzelfsprekend een hoge prioriteit. Duidelijkheid over rollen en verantwoordelijkheden is belangrijk voor een goede ambtelijk-bestuurlijke samenwerking.
- **We vormen met elkaar de gemeente.** We werken samen aan oplossingen die het beste zijn voor iedereen; nu, straks en later. We doen dat op een plezierig zakelijke manier, vanuit wederzijds respect en verbinding. We spreken anderen daarop aan, en zijn zelf daar ook op aanspreekbaar. Er is altijd ruimte om de expertise en inzet van onze inwoners te benutten.

De gemeente is transparant en duidelijk

- **Ambtenaren, raad en college gebruiken begrijpelijke taal.** We spreken zonder meel in de mond. Dat schept vertrouwen en is de basis voor een goede samenwerking.
- **Je weet waar je aan toe bent.** We houden ons aan afspraken, met respect voor ieders mening en onderbouwing met feiten. Eenmaal een afgesproken proces of afspraak wordt niet teruggedraaid.
- **We wegen alle belangen en maken duidelijke keuzes.** We wegen daarbij het algemeen belang en de belangen van toekomstige generaties altijd mee. Keuzes leggen we goed uit, ook als ze pijnlijk zijn.
- **Actieve informatievoorziening voor onze inwoners.** Op de hoogte gebracht worden door jouw gemeente is wat iedere inwoner mag verwachten. Om dit te bevorderen plaatst D66 Houten meer digitale informatieborden in de gemeente. Uiteindelijk zien wij graag dat iedere wijk, bijvoorbeeld langs een veelgebruikt wandel- of fietspad en bij de ingang van de wijk, zo'n bord krijgt. Inwoners kunnen daardoor elkaar ook beter op de hoogte brengen van wijknieuws.

De gemeente presteert

- **Van stilstand naar vooruitgang.** In Houten zijn veel onderwerpen die al jaren spelen, zoals bouwen, klimaat en burgerlijke ontevredenheid. D66 Houten wil knopen doorhakken en dossiers afronden! Dat scheelt tijd en geld, maar vooral zorgt het ervoor dat Houten verder komt.
- **Daadkracht en realisme.** D66 Houten wil realistische, haalbare oplossingen, die passen bij de grootte van de gemeente. Partijen dienen pragmatisch te werken en over eigen schaduwen heen te stappen. Dit zorgt voor verbinding en logische plannen. Het gesprek moet open, eerlijk en vanaf de start gevoerd worden met elkaar en onze inwoners. Met concrete doelen en processen om van te leren.
- **Sport krijgt eigen beleid en middelen.** Sport is een belangrijke basis voor onze samenleving. Het maakt en houdt ons fysiek en mentaal gezond en zorgt daarnaast voor verbinding en het tegengaan van eenzaamheid. Sportbeleid is steeds verder weggezakt, terwijl het zijn eigen actieve beleid verdient met de benodigde middelen.
- **De gemeente is toegankelijk, benaderbaar en betrokken.** Inwoners voelen zich welkom op het gemeentehuis. Het bestuur en ambtenaren zijn benaderbaar en betrokken bij de inwoners. Belangrijke documentatie moet in begrijpelijke taal en een begrijpelijke vorm, zoals een infographic, verwerkt worden.

- **Inwoners kunnen bij de gemeente terecht met hun klachten.** Gaan er dingen fout? Dan weten inwoners de gemeente te vinden. In het uiterste geval staat de weg naar de klachtencoördinator open.
- **Steun voor lokale media.** Het is belangrijk dat inwoners op de hoogte zijn van wat er speelt in Houten. Omroep Lekstroom en 't Groentje volgen de lokale politiek actief. Ze zijn onafhankelijk en kritisch. Dat hoort zo te zijn en verdient steun.

Verstandig omgaan met geld

- **Verstandig investeren in Houten.** We hebben gezonde buffers voor moeilijke tijden. In een economische crisis hoeven we daardoor niet onnodig hard te bezuinigen op de voorzieningen, maar kunnen we nadenken over verstandige ingrepen. Het inzetten van die buffers om een duidelijk financieel of maatschappelijk resultaat te bereiken, vinden we sowieso verstandig. Maar we vullen die buffers ook weer aan in goede tijden.
- **Belastingen betaalbaar houden.** Bij tekorten kijkt D66 Houten als eerste naar de eigen kosten van de gemeente en niet-essentiële uitgaven. Pas als tekorten zo hoog oplopen dat er te diep gesneden moet worden in belangrijke gemeentetaken of voorzieningen, zoals de jeugdzorg of het zwembad, is lastenverhoging voor ons een optie. We schuiven problemen niet voor ons uit, waar nodig maken we scherpe keuzes. De inwoners hebben tijdens de Ronde van Houten hiervoor voldoende ideeën aangeleverd.
- **Parels behouden.** Bezuinigingen mogen niet ten koste gaan van het kloppend hart van onze gemeenschap: de sportverenigingen waar jong en oud zich ontwikkelen, de culturele initiatieven die verbinden en verrijken, en de talloze vrijwilligers en mantelzorgers die dagelijks zorgen voor een warme, zorgzame samenleving. In samenspraak met betrokkenen zal altijd gezocht worden naar een efficiëntere besteding van middelen, maar zonder het belangrijke werk af te breken.
- **Geen taken zonder knaken.** Gemeenten voeren steeds meer taken uit, maar krijgen daarvoor onvoldoende geld van het Rijk. De Vereniging Nederlandse Gemeenten (VNG) verzet zich daartegen en eist voldoende geld voor de extra taken. Wij steunen de lobby van de VNG en vragen andere partijen zich ook duidelijk uit te spreken.
- **Verminderen externe inhuur.** Externe inhuur alleen wanneer nodig, zinnig en tijdelijk, wanneer eigen expertise ontbreekt of wanneer interne capaciteit niet voldoende is.

Wij kijken verder dan de grenzen van onze eigen gemeente

- **D66 Houten is een lokale partij.** We weten wat er speelt in Houten en zoeken onze inwoners, verenigingen, maatschappelijke organisaties en ondernemers actief op. Met meer dan 100 leden zijn we op veel plekken betrokken en actief in Houten.
- **We hebben een sterk netwerk in de regio.** Door die regionale contacten weten we goed wat er in de provincie speelt en hebben we via partijgenoten invloed op ontwikkelingen die belangrijk zijn voor Houten. Dat gaat bijvoorbeeld over belangrijke onderwerpen als bouwen, infrastructuur en duurzaamheid.
- **We zijn goed op de hoogte van landelijke ontwikkelingen.** Via persoonlijke contacten en app-groepen worden we actief geïnformeerd over actuele ontwikkelingen, zoals financiën, onderwijs, vluchtelingen, duurzaamheid en cultuur. Al die kennis en invloed zetten we in bij ons werk voor Houten.
- **Digitale Autonomie en Collectieve Regie in Houten.** D66 Houten onderschrijft het VNG-initiatief 'Collectivisering Digitalisering' en pleit voor actieve deelname aan de resolutie 'Als één sterke bestuurslaag regie op de digitale samenleving'. We zetten in op het collectief ontwikkelen, beheren en exploiteren van digitale infrastructuur, met name via Common Ground, om afhankelijkheid van big tech te verminderen. Privacy, veiligheid en databescherming staan centraal, met transparante algoritmes, beleid voor verantwoord gebruik van AI en met behoud van lokale controle. Houten neemt hierin een voortrekkersrol door samenwerking met andere gemeenten, marktpartijen en Europese initiatieven, gericht op schaalvoordelen, weerbaarheid en burgerregie te bevorderen.

Samenvattend

D66 Houten kiest voor bestuur dat:

- betrouwbaar is met duidelijke rollen en een sociaal veilige werkomgeving;
- open en transparant communiceert met begrijpelijke taal en actieve informatievoorziening;
- daadkrachtig functioneert en realistisch knopen doorhakt;
- toegankelijk en betrokken is met ruimte voor inwoners, klachten en lokale media;
- financieel gezond investeert, belastingen betaalbaar houdt en sociale parels beschermt;
- lokale samenwerking en vrijwilligers ondersteunt;
- gebruikmaakt van regionale en landelijke netwerken om Houten vooruit te helpen.

2. En nu bouwen!

De woningnood is in onze gemeente voelbaar. Jongeren zoeken al jaren naar een betaalbare woning; en vinden die niet. Senioren zoeken naar een passende woning; en vinden die niet. Er wordt de laatste jaren te weinig gebouwd en dat is een groot probleem. Jongeren trekken weg of wonen nog steeds op zolder bij hun ouders. Ouderen kunnen niet doorstromen. Starters staan in de wacht. D66 Houten vindt dat dit anders moet. We maken ons sterk voor méér woningen die echt passen bij de behoefte van onze inwoners. Betaalbaar, duurzaam en op de juiste plek. Zodat iedereen, van starter tot senior, een passende woning vindt.

Doorbouwen voor Houten

- **3000 woningen erbij in de komende 10 jaar.** De bouw van woningen is ingezakt onder het vorige college. De bouw van sociale huurwoningen is zelfs volledig stilgevallen. Daar moet verandering in komen! Een bouwtempo van 300 woningen per jaar is haalbaar en zorgt voor de broodnodige woningen, nu en in de toekomst.
- **We bouwen voor jongeren, starters en senioren.** Deze groepen zitten op dit moment knel. Door vooral voor hen te bouwen, blijven ze behouden voor Houten. Zo blijft Houten vitaal. We gebruiken bestaande regelingen om Houtenaren voorrang te geven, in samenspraak met de regio.
- **Nieuwe huisvesting voor maatschappelijke organisaties.** Keer op keer stellen we de bouw uit van passende huisvesting voor de bibliotheek, Van Houten en Co, de Voedselbank, de Krachtfabriek. We gaan hier met voorrang aan werken. Dat doen we ook voor bouwplannen voor senioren, zoals de Knarrenhof en Beziëld Wonen.
- **Maak realistische plannen voor de verre toekomst.** Het vorige college heeft veel tijd en geld besteed aan de ontwikkeling van Houten-Oost. Maar 4 jaar overleg met de provincie heeft geen resultaten opgeleverd. Het is tijd om hier realistisch naar te kijken en de focus op de korte termijn te richten. In dromen kan je niet wonen.
- **Alle plannen krijgen een monitoringsproces.** De raad en belangengroepen moeten op de hoogte gehouden worden van de uitvoering. Op deze wijze wordt professioneel ervoor gezorgd dat bijsturing mogelijk blijft.
- **20% reserveren voor jonge inwoners.** Van alle nieuwe woonprojecten wordt dit deel gereserveerd voor onze jongste inwoners, waardoor zij hun toekomst kunnen beginnen.

- **Onderzoek naar koopregelingen.** De gemeente heeft een startersregeling (lening) en sinds het afschaffen van de Koopgarant-regeling niets anders. D66 Houten onderzoekt samen met alle betrokkenen naar verdere mogelijkheden, oorzaken en twijfels om meer koopregelingen te bieden.
- **Woningsplitsen stimuleren.** De gemeente wil woningsplitsen meer onder de aandacht brengen als mogelijkheid voor het realiseren van meer woningen.
- **Woningen voor Houtense senioren.** Het percentage ouderen in Houten stijgt sneller dan in de omliggende gemeenten. Dit rechtvaardigt specifiek beleid. Versterk daarom de ambtelijke expertise en samenwerking met lokale organisaties om senioren te begeleiden bij hun verhuizing naar aangepaste woningen, want nogal eens aarzelen ouderen te lang. Houtense senioren die naar een seniorenwoning verhuizen laten een woning achter, zodat er wat meer doorstroming komt en jonge gezinnen en starters daar weer voordeel van hebben. Nieuwe seniorenwoningen moeten dichtbij voorzieningen zoals winkels worden gebouwd om sociale interactie te bevorderen en mobiliteitsproblemen te verlichten.

Nieuwe woningen voor elke portemonnee

- **Iedereen heeft recht op een goede woning voor een realistische prijs.** We bouwen vooral betaalbare woningen. 2/3 van de nieuwe woningen valt in de sociale huur of de betaalbare koop. Voor senioren bouwen we passende woningen.
- **100 sociale huurwoningen erbij, ieder jaar.** Want er is een groot tekort en de nieuwbouw is volledig stilgevallen onder het vorige college. Dit is onacceptabel! Voor D66 Houten is het een must om vanaf nu echt met concrete plannen aan de slag te gaan en de opgelopen achterstand in te lopen.
- **Meer sociale huurwoningen voor jongeren.** We maken concrete afspraken over de bouw van jongerenwoningen. Want voor de meesten is een koopwoning niet betaalbaar. Gedwongen thuis wonen op 30-jarige leeftijd is onmenselijk: wonen is een basisrecht. Er moet nu actie worden ondernomen, we kunnen niet wachten!

Wij bouwen geen huizen, maar wijken

- **We zorgen voor veel groen in de wijken, met speeltoestellen en bankjes.** En er is veel ruimte voor wandelaars en fietsers. Zo'n omgeving is gezond en nodigt uit tot ontmoeten en bewegen. Het is er fijn en veilig wonen.
- **Steen voor steen.** Groen behouden en versterken. Met het ombouwen van bestaande locaties tot woningen, wordt goedkoper en sneller gebouwd. Projecten worden altijd goed ingepast, met behoud van het karakter van de wijken.

- **Wijken verbinden verschillende groepen inwoners.** Plezierig wonen doe je niet alleen in een mix van jong en oud, gezinnen en alleenstaanden, maar ook samen met nieuwkomers en inwoners met een zorgvraag. Samenleven doe je met elkaar.
- **We luisteren naar de wensen van bestaande én nieuwe bewoners.** Alle plannen worden ontworpen, na overleg met de buurt en doelgroepen. De belangen van woningzoekenden worden nadrukkelijk meegewogen, bijvoorbeeld in overleg met de jongerenraad of seniorenorganisaties.

Onze prachtige kleine kernen

- **In de dorpen bouwen we woningen voor jongeren en starters.** Met de bouw van Kerkzicht in 't Goy en de Grote Driehoek in Schalkwijk ontstaat ruimte voor de jongeren om in hun eigen dorp te blijven wonen. Dat draagt bij aan de vitaliteit.
- **Woonprojecten passen bij de grootte van het dorp.** De beste initiatieven zijn vaak lokaal geworteld. Het liefst zien we dat bouwprojecten worden gerealiseerd met een grote inbreng van de inwoners en lokale partijen.

Samenvattend

D66 Houten kiest voor een woningbouwbeleid dat:

- 3000 woningen toevoegt in de komende 10 jaar, met focus op sociale huur en betaalbare koop;
- jongeren, starters en senioren voorrang geeft, zodat Houten vitaal blijft;
- passende huisvesting biedt voor maatschappelijke organisaties;
- realistische plannen maakt en blijft monitoren;
- wijken creëert met groen, speelruimte en leefbare voorzieningen;
- inwoners actief aan de voorkant betreft bij de plannen;
- eerst kijkt naar plekken met stenen, dan naar groene plekken, voor nieuwbouw;
- kleine kernen leefbaar houdt en versterkt, met lokaal passende projecten en volgt daarbij het vastgestelde Agenda Buitengebied.

3. Wonen in een gezonde en veilige leefomgeving

Een gezonde leefomgeving is de basis voor vrijheid en welzijn. Iedereen wil opgroeien, werken en ouder worden in een buurt waar je veilig de straat op kunt, waar de lucht schoon is en waar groen niet schaars maar vanzelfsprekend is. Toch staan die zekerheden in onze gemeente onder druk: de verkeersdruk neemt toe, de natuur heeft het moeilijk en geluidsoverlast en onveiligheid worden vaker genoemd. D66 Houten kiest voor een leefomgeving die gezondheid en veiligheid actief beschermt: voor jong en oud, in Houten en de omliggende dorpen én in het buitengebied. Dat betekent meer ruimte voor groen, veilige wegen en fietspaden, en aandacht voor de sociale samenhang in wijken. Zo bouwen we samen aan een gemeente waar je niet alleen vandaag goed kunt leven, maar ook morgen en overmorgen. Zodat iedereen in Houten zich thuis voelt in een gezonde, groene en veilige omgeving.

Een aantrekkelijke leefomgeving

- **Steen eruit, groen erin.** We vergroenen straten, pleinen en tuinen. Dat voorkomt hittestress, helpt bij wateropvang en maakt ruimte voor biodiversiteit. Gemeente en bewoners trekken hierin samen op. Een groene omgeving nodigt uit om te ontmoeten, te bewegen en te ontspannen.
- **Groene parkeerplaatsen.** Wij willen bestaande parkeerplaatsen herinrichten door volledig steen te vervangen voor half-om-half stenen. Het verbetert de watertoelaatbaarheid van de grond en zorgt voor meer gewenst groen in de wijken.
- **Ontmoetingsruimten creëren.** Iedere wijk verdient laagdrempelige plekken waar mensen elkaar kunnen ontmoeten – zoals buurtkamers, speelpleinen of een kleine “buurtschuur”. Dat versterkt de sociale samenhang.
- **Jouw buurtschuur.** D66 Houten ziet graag in iedere wijk een buurtschuur. Een klein gebouw waar wijkinitiatieven gebruik van kunnen maken en tegelijkertijd buurtbewoners tuingereedschap kunnen lenen. Op deze wijze kan de buurt beter bijdragen aan het onderhoud rondom de huizen en straten en ontstaat direct een meer circulaire economie.

Een gezonde leefomgeving

- **Speel- en sportplekken in iedere buurt.** Iedereen moet veilig buiten kunnen bewegen. We zorgen voor goed onderhouden speelplekken en laagdrempelige sportvoorzieningen in elke wijk, zoals rekstokken.
- **Bestelbusjes weren uit de wijken.** Om verkeersdruk en onveiligheid te verminderen, zetten we in op logistieke hubs aan de rand van de wijk of in de centra en stimuleren we fietsen voor de laatste meters.
- **Meer divers groen.** Denk aan afwisseling tussen inheemse bomen en struiken, bloemenvelden en natuurvriendelijke oevers. Dit zorgt voor een verbetering van lucht- en waterkwaliteit, evenals versterking van de binnenstedelijke natuur.

Ondersteunen van sportverenigingen en cultuuraanbod

- **Ons sportaanbod moet laagdrempelig en uitvoerbaar blijven.** Sport biedt ontmoeting tussen mensen, het gaat eenzaamheid tegen, spreekt sociale vaardigheden aan, het is gezellig en kan vrienden voor het leven maken. Voor oudere inwoners een manier om fysiek en mentaal fit te blijven. In samenwerking met Sportfonds Houten maken we dit mogelijk.
- **De jeugd heeft de toekomst.** Onze kinderen dienen in aanraking te komen met het diverse sportaanbod dat onze gemeente biedt. Sport dient leuk en veilig te zijn. Een plek waar je jezelf kan zijn. Daarnaast blijven kinderen die op jonge leeftijd sporten, vaker gezond op latere leeftijd.
- **Behoud van onze culturele sector.** Houten geeft niet veel geld uit aan kunst en cultuur. Terwijl zij een belangrijke bijdrage leveren aan talentontwikkeling, ontspanning en sociale ontmoeting, denk daarbij aan Houten & co en het theater. D66 Houten wil meer geld vrijmaken voor deze sector.

Een veilige leefomgeving

- **De Wetering: de fiets op één.** De Wetering is een druk terrein met vooral jonge weggebruikers, maar is hier niet voor ingericht. D66 Houten wil hier een herinrichting aansluitend bij onze wijken: de auto is te gast, fietsers krijgen de hoofdrol. Dat betekent: eenrichtingsverkeer voor auto's, veilige oversteek bij het afvalscheidingsstation en een ontwerp dat past bij het gebruik door jongeren.
- **Jouw kind weer zorgeloos buiten spelen.** In woonstraten en schoolomgevingen verlagen we de maximumsnelheid naar 20 km/u. Dat maakt de straat veiliger én leefbaarder voor kinderen, ouderen en voetgangers. De weggebruiker verliest nauwelijks reistijd, terwijl we veel winnen aan rust, ruimte en verkeersveiligheid.

- **Voetgangers en fietsers hebben altijd een eigen plek.** We ontwerpen straten zo dat voetgangers en fietsers niet worden weggedrukt door auto's. Denk aan meer fietsstraten (auto te gast), veilige oversteken en logische stoepen. In sommige wijken ontbreken nu doorlopende fietspaden en/of doorlopende wandelpaden. En de verkeersveiligheid voor fietsers en voetgangers moet echt beter!
- **Een veilige openbare ruimte.** Iedereen – en vooral vrouwen – kan zich vrij bewegen zonder angst. Uit recente cijfers blijkt dat veel jonge vrouwen in Nederland regelmatig hun gedrag aanpassen uit onveiligheidsgevoelens. We pleiten voor beter verlichte straten, veilige routes en verhoogd toezicht op kwetsbare plekken en tijdstippen. D66 Houten wil luisteren naar ervaringen van inwoners en samen werken aan een Houten waar niemand zich hoeft aan te passen uit angst.
- **Goede voetpaden.** Onze gemeente heeft veel wandelmogelijkheden, wat voor iedereen fijn is. Helaas zijn veel van deze paden, met name stoepen, verwaarloosd. Tegels zijn kapot of liggen schots en scheef. Dit zorgt voor onwenselijke en onveilige situaties. Wij moeten hierin verantwoordelijkheid nemen en zorg dragen dat ieder persoon, van jong tot oud, zich veilig kan verplaatsen.
- **Goede fietspaden.** Er is een compleet netwerk van fietspaden. Fietspaden zijn geschikt voor alle soorten fietsen. Doorgaande fietspaden hebben een minimale breedte van 4 meter (5 meter voor drukke trajecten). De fietsroutes zijn van goede kwaliteit, verlicht en in het buitengebied voorzien van kantmarkering en vergevingsgezinde rabatstroken.
- **Fietsparkeren.** Vooral in de centra is er meer parkeerruimte voor alle soorten fietsen, waarbij de gemeente stimuleert te parkeren in de fietsgarages en tegelijkertijd handhaaft op verkeerd parkeren.
- **Buitengebied.** Voor het Buitengebied is er een Fietsroutenet van hoge kwaliteit. Dit Fietsroutenet dekt niet alleen bestaande routes, maar ook routes die in de toekomst nodig zijn. Buiten de kom geldt op wegen zonder vrijliggende fietspaden maximaal 60 km/uur. Drukke fietsroutes met autoverkeer worden ingericht als fietsstraat met een maximumsnelheid van 30 km/uur.
- **Regionale verbindingen.** Er zijn volwaardige fietsroutes naar de buurgemeenten (o.a. de provinciale doorfietsroutes). Onze eigen Kromme Rijnvisie laat bijvoorbeeld zien dat de fietser (en wandelaar) op één staat. Deze visie moet zich ook vertalen naar andere buurgemeenten, zoals Nieuwegein.
- **Fietsen stimuleren.** Fietsen wordt gestimuleerd door diverse programma's, bijvoorbeeld bij bedrijven. Er worden doelen gesteld voor verhoging van het aantal fietsritten op de korte afstand (tot 7,5 km naar 60%), voor de middellange afstand (tot 15 km naar 40%) en de lange afstand (naar 20%).

- **Houten is en blijft dé Fietsgemeente.** Wij blijven de Fietsgemeente van Nederland door service te verlenen aan fietsers. Denk aan zichtbare communicatie, bewegwijzering, service hubs (met fietspomp, gereedschap, pomp en oplaadmogelijkheid, rust- en schuilplekken) en stimuleren van ondernemers tot een aanbod gericht op fietsers.

Samenvattend

D66 Houten kiest voor een leefomgeving die:

- bestand is tegen hitte en regen door meer groen in straten en pleinen;
- ontmoeting tussen mensen stimuleert;
- uitnodigt om dichtbij huis te spelen en te bewegen;
- verkeersveilig en rustig blijft;
- veilige routes biedt, met de fiets op één;
- voetgangers en fietsers altijd een eigen en veilige plek geeft, ook buiten Houten.
- en waar iedereen zich veilig kan voelen.

4. Wij laten niemand vallen

Een samenleving laat zien wie ze werkelijk is in de manier waarop ze omgaat met mensen die kwetsbaar zijn of tijdelijk niet mee kunnen komen. In Houten mag niemand zich buitengesloten voelen door armoede, eenzaamheid, om wie hij/zij/hen is of mentale problemen. D66 Houten gelooft dat ieder mens waardevol is en de kans moet krijgen om mee te doen: ongeacht leeftijd, achtergrond of inkomen. Dat betekent dat de gemeente actief steun biedt, met vertrouwen in mensen en ruimte voor maatwerk. We zetten in op preventie, zodat problemen niet onnodig groot worden. We investeren in goede zorg en onderwijs dicht bij huis, in vrijwilligers en verenigingen die mensen verbinden en in sociale veiligheid in al onze wijken en dorpen en goede opvang van nieuwkomers. Zo bouwen we aan een gemeenschap waarin je niet alleen staat, maar waar je samen verder komt. Zodat iedereen in Houten zich gezien, gesteund en vrij voelt om volwaardig mee te doen.

Iedereen is welkom en iedereen doet mee

- **Iedereen moet zich welkom en vrij voelen om zichzelf te zijn.** D66 Houten is er trots op dat we in Houten gastvrij zijn en mensen in hun waarde laten. Om dit te behouden moeten wij de rechten en vrijheden van iedereen beschermen; bijvoorbeeld van culturele en religieuze minderheden en de lhbtqi+-gemeenschap.
- **Iedereen aan het werk of een zinvolle invulling van de dag.** Bij een menswaardig bestaan hoort werk, betaald of onbetaald. Zo draag je bij aan de samenleving en haal je voldoening uit het leven. Iedereen moet gestimuleerd worden bij te dragen aan onze samenleving. Om iedereen effectief te ondersteunen moeten de taken van de sociale dienst en het sociaal werkbedrijf beter op elkaar afstemmen, zodat niemand tussen wal en schip valt.
- **Iedereen mag er zijn:** Wij zorgen voor een inclusief Houten door het anti-discriminatie meldpunt te promoten, scholen te ondersteunen bij een veilig klimaat (bijvoorbeeld voor LHBTI+-ers samen met het COC) en sportverenigingen te helpen met effectief anti-pestbeleid.
- **Ruimte en aandacht voor onze LHBTI-ers.** Binnen deze gemeenschap komen meer eenzaamheid, depressie en suicide voor. D66 Houten vindt het daarom belangrijk om vanuit de gemeente aandacht en beleid te hebben voor deze specifieke groep inwoners. Daarbij nemen wij de aanbevelingen van de Houtense

klankbordgroep LHBTI op het gebied van Inclusie en participatie, Veiligheid, Zichtbaarheid en Zorg & Welzijn actief mee. We vinden het belangrijk dat de gemeente zich actief inzet voor het uitvoeren van het Regenboogakkoord.

Van jeugdzorg naar opgroeien in het gewone leven

- **Samenwerken.** D66 Houten pleit voor een integrale aanpak, waarbij preventie centraal staat. Dat betekent: vroegtijdige signalering op scholen, kinderopvang en in de wijk, laagdrempelige ondersteuning voor ouders, en een sterke samenwerking tussen onderwijs, zorg en welzijn.
- **Effectief omgaan met beperkte middelen.** Daarnaast moeten we de wachtlijsten aanpakken door slimme inzet van middelen en betere afstemming met regionale partners. Ook vinden we dat jongeren zelf meer gehoord moeten worden in het beleid dat hen raakt.
- **Leerlingenvervoer blijven monitoren en sturen op verbetering.** Een nieuwe verordening is aangenomen die stuurt op meer zelfredzaamheid van het kind. Dit is een mooi uitgangspunt, maar dient begeleidend te zijn. Kinderen mogen niet de dupe worden van beleid. Daarom is monitoring van deze nieuwe werkwijze nodig.
- **Iedere school een zorgprofessional.** Iedere school binnen onze gemeente moet een zorgprofessional op locatie hebben, denk aan orthopedagoog, psycholoog of jeugdarts. De gemeente Veendam is voor ons het voorbeeld dat het wél kan!

Het beste onderwijs

- **Samenwerking versterken.** Samen met de scholen is er een mooi huisvestingsplan opgesteld. Dit laat zien dat samenwerken resultaat brengt. De scholen weten waar zij goed in zijn en waar zij kunnen verbeteren.
- **Toekomst jongste inwoners.** D66 Houten ziet het Integraal KindCentrum als de toekomst voor onze jongste inwoners van 0 tot 13 jaar. Bij het Integraal KindCentrum blijven kinderen in een vertrouwde omgeving gedurende de schooldag. Ook werken school en opvang vanuit dezelfde gedachte over de ontwikkeling van kinderen. Door de samenwerking met verschillende partijen is er vaak een groot aanbod aan expertise en ondersteuning beschikbaar. Daarbij is de communicatie makkelijker voor ouders.
- **Samenwerk met ouders en onderwijs.** De gemeente dient samen te werken met zowel ouders als het onderwijs en professionals. Deze samenwerking vindt gezamenlijk plaats. Zo staan ouders en leraren niet alleen en wordt er op tijd bijgestuurd wanneer zorgen ontstaan.

- **Groene pleinen.** Groene schoolpleinen zijn goed voor de gezondheid, beweging en concentratie van kinderen en zijn duurzaam. Veel ruimte voor planten, struiken en bomen. Goed voor de biodiversiteit.
- **Rook- en vapevrije omgeving.** Schoolpleinen zijn al rookvrij in Houten, maar wij willen zien dat er in een straal van 20 meter om de school ook niet meer gerookt wordt. Extra aandacht is nodig om vaperen tegen te gaan onder jongeren. D66 Houten wil vapevrije scholen. De mens onderschat enorm hoe schadelijk roken en vaperen is voor onze kinderen. Samen met jongerenwerkers moet de gemeente een effectief beleid opzetten.
- **Basisschool Het Mozaïek.** In overleg met de stichting Fluentia worden concrete afspraken gemaakt, waardoor de basisschool in Tull en 't Waal open kan blijven. Tegelijkertijd moet de leefbaarheid van het dorp worden verbeterd.

Goede opvang in samenwerking

- **Houten is sociaal en gastvrij.** Mensen in nood kunnen rekenen op steun. Onze gemeente is welvarend en heeft enorme sociale kracht. Mensen in nood zullen we helpen, zoals we dat ook deden in de coronaperiode en met de komst van vluchtelingen uit Oekraïne. D66 Houten wil dat de gemeente die fantastische vrijwilligers die vluchtelingen helpen opvangen, de taal leren en te aarden maximaal ondersteunt. Want daarmee helpen we iedereen vooruit.
- **We nemen verantwoordelijkheid en houden ons aan de wet.** De spreidingswet verplicht de gemeente om haar steentje bij te dragen aan de opvang van asielzoekers. D66 Houten neemt deze verantwoordelijkheid serieus. We zetten ons in voor de inwoners van onze gemeente en voor de bewoners van de asielopvang zodat, net zoals op veel andere plekken in Nederland al gebeurt, deze opvang positief bijdraagt aan onze samenleving.
- **Werken zorgt voor inburgering.** Dankzij onze landelijke D66-fractie mogen vluchtelingen eindelijk werken. Bewoners van een vluchtelingenopvang krijgen daarom ondersteuning om aan het werk te gaan. Denk aan een structureel doorlopende banenmarkt waar Houtense ondernemers en statushouders of asielzoekers aan elkaar gekoppeld kunnen worden. Wij willen samen met lokale ondernemers werken omdat zij onze arbeidsmarkt als geen ander kennen.
- **Ruim baan voor vrijwilligers.** D66 Houten wil lokale initiatieven versterken die ondersteunen bij taal- en integratie-onderwijs, denk bijvoorbeeld aan buddy systemen.
- **Investeer in een veilige omgeving.** Zowel voor de inwoners van Houten als voor de inwoners van een opvang is veiligheid van groot belang. Het veiligheidsplan dat

de gemeente opstelt is daarbij leidend en moet zorgen wegnemen. D66 Houten zorgt dat er voldoende middelen beschikbaar zijn om het veiligheidsplan uit te voeren.

Hulp voor mensen met een kleine portemonnee

- **Toegankelijke hulp.** Samen met Werk en Inkomen Lekstroom (WIL) werken wij vanuit de menselijke maat. Wij werken minder vanuit een starre systeemwereld, maar meer vanuit de leefwereld van onze inwoners.
- **Lokale samenwerking.** Voorbeelden als de Houtense Werktafel en Op Koers laten zien dat lokale samenwerking loont. Die beweging omarmen wij en zetten wij samen met WIL door.
- **Integrale aanpak.** Wij vinden het belangrijk dat inwoners met een afstand tot de arbeidsmarkt goed en duurzaam geholpen worden. Dat vraagt om een integrale aanpak waarin zorg, welzijn, werk en financiën samenkomen. 'Op Koers' is een mooi voorbeeld en wij willen de komende jaren hier nog sterker op inzetten.
- **Concrete steun.** Onze Houtense kinderen zijn de toekomst. Er komt extra aandacht voor kinderarmoede, zoals gratis schoolspullen, sport en cultuur.

Seniorenzorg in eigen buurt

- **Inzet Comfortabel wonen.** De samenwerking tussen gemeente, Woonin, wooncoaches en vrijwilligers is effectief en zorgt voor bewustwording van senioren over de eigen woontoeekomst.
- **Verpleeghuizen als ontmoetingsplek.** D66 Houten stimuleert de ingeslagen weg om van verpleeghuizen een ontmoetingsplek te maken, waar wonen, leven en welzijn een even belangrijke rol krijgen toegedicht als zorg.
- **Stimuleer samenredzaamheid.** Ook onze eigen gemeente vergrijst, terwijl de zorg onder druk staat. Om onze senioren te helpen willen wij zorgcirkels en andere vergelijkbare initiatieven in Houten stimuleren en verder helpen uitrollen. Senioren kunnen samen omkijken naar elkaar, zodat eenzaamheid en isolement minder snel en vaak voorkomen.

Sterke publieke gezondheid

- **Actief zonder betutteling.** De leefstijl van mensen is van belang voor hun gezondheid. Mensen weten wel wat gezond gedrag is, maar te weinig mensen

leven ernaar. D66 Houten wil die kloof tussen weten en doen verkleinen, het liefst in samenwerking met lokale organisaties zoals bijvoorbeeld Healthy Houten.

- **Vroeg signaleren mentale problemen jongeren.** Ondersteunen sportorganisaties, trainers/coaches en cultuurorganisaties voor het vroeg signaleren van mentale problemen bij jongeren. In samenwerking met bijvoorbeeld met Sportfonds Houten, Houten & Co en jongerenwerk.
- **Overgewicht bij kinderen.** Steeds meer kinderen hebben overgewicht en groeien ongezond op, ook in onze eigen gemeente. Deze landelijke trend is niet makkelijk om te draaien, maar verdient onze aandacht. Net als de gemeente Utrecht willen wij een actievere JOGG-gemeente worden ("jongeren op gezond gewicht"). Deze aanpak levert resultaten op, wat zorgt voor een gezondere jeugd.
- **Gezonde Voedselomgeving.** De voedselomgeving bepaalt grotendeels wat wij eten, momenteel is dat erg ongezond. D66 Houten zet daarom in op een gemeentelijke voedselvisie, en kijkt daarbij bijvoorbeeld naar de eigen catering, reclame in de openbare ruimte en naar ondersteunend beleid voor het stimuleren van gezonde voeding, omgeving en levensstijl. Daarbij is onze inzet om zoveel mogelijk gezond en plantaardig aanbod te realiseren.
- **Wijken met openbare sporttoestellen.** D66 Houten wil beginnen in wijken waar dat demografisch logisch is, om sport- en fitnessstoestellen te bouwen, naast de kinderspeeltoestellen. Daarnaast willen wij samen met onze buurtsportcoaches een actieve en stimulerende werkwijze ontwikkelen om meer volwassenen en senioren aan het bewegen te krijgen.
- **Tegengaan problematisch alcoholgebruik.** Problematisch alcoholgebruik komt vaker voor bij jongvolwassenen en 50+'ers. D66 Houten wil aandacht voor het tegengaan van problematisch alcoholgebruik door samenwerking met ouders, scholen, sportverenigingen en horeca om alcoholpreventie te bevorderen.

Samenvattend

D66 Houten kiest voor een samenleving die:

- iedereen laat meedoen, ongeacht onze verschillen (zoals leeftijd, inkomen, geslacht, geloof en wereldbeeld) en zichtbare steun biedt om dit te verwezenlijken;
- inzet op preventie, mentale gezondheid en toegankelijke zorg dichtbij huis;
- goed onderwijs biedt, met zorg op school, groene pleinen en vapevrije zones;
- vluchtelingen en nieuwkomers menswaardig opvangt en laat meedoen met onze samenleving via werk en vrijwilligers;
- hulp biedt aan inwoners met financiële problemen, met menselijke maat, om kansenongelijkheid te bestrijden;

- senioren ondersteunt bij hun woontoeekomst met passende en comfortabele woonvormen, zorgcirkels en ontmoetingsplekken;
- gezondheid en gezonde leefstijl stimuleert met bewegen, gezonde voeding en alcoholpreventie.

5. Met een duurzame toekomst

De keuzes die we vandaag maken, bepalen hoe onze kinderen morgen leven. D66 Houten kiest voor een toekomst waarin Houten schoon, groen en leefbaar blijft – voor onszelf én de generaties na ons. Dat vraagt om verantwoordelijkheid nemen: voor het klimaat, voor energie en voor duurzame mobiliteit. We willen sneller van het gas af, meer investeren in zon en wind, en inwoners de kans geven zelf de regie te nemen via coöperaties en lokale initiatieven. Daarbij kijken we niet alleen naar grote projecten, maar juist ook naar de kracht van daken vol zonnepanelen, energiezuinige woningen en duurzame bedrijvigheid die banen opleveren. Zo bouwen we stap voor stap aan een gemeente die in 2040 energieneutraal is. Zodat Houten een voorbeeld wordt van hoe duurzaamheid en vooruitgang hand in hand gaan.

Energie opwekken op eigen bodem

- **Duurzaamheid en klimaatadaptatie voor alle inwoners.** D66 Houten maakt verduurzaming aantrekkelijk en haalbaar voor iedereen! Door het aanbieden van eenvoudige subsidies voor isolatie, zonnepanelen, warmtepompen en andere energiebesparende maatregelen. We willen samenwerken om inwoners te helpen om 'van het gas' te gaan. Ook verplichte verduurzaming van sociale huurwoningen via woningcorporaties is essentieel.
- **Energie-armoede bestrijden** door Houtense huishoudens met lage inkomens actief te ondersteunen met gerichte subsidies, energiebesparende maatregelen en persoonlijk advies. D66 Houten zorgt voor samenwerking met woningcorporaties, lokale energiecoöperaties en vrijwilligers om woningen sneller te verduurzamen en energiekosten te verlagen, zodat niemand in de kou blijft zitten.
- **Windenergie buiten woongebied.** Wij hebben in de nabije toekomst twee windmolenparken in de gemeente. Dit helpt ons enorm om ons doel te halen om in 2040 klimaatneutraal te zijn. Toch is er meer nodig. Meer dan zon alleen kan opbrengen. Dat betekent dat D66 Houten wil dat er onderzocht wordt waar een mogelijk derde en laatste windmolenpark gerealiseerd kan worden. Het zoekgebied langs de A27 is de meest voor de hand liggende locatie om te onderzoeken. De provincie Utrecht heeft dit namelijk niet gedaan. Wel is het gebied Polder Blokhoven aangewezen als kansrijk door de provincie. Het is daarom wenselijk dat

de gemeente minimaal het gesprek voert met omwonenden om een beeld van onze inwoners te krijgen over dit onderzoeksgebied.

- **Omwonenden betrekken bij energieprojecten.** Bij elk toekomstig energieproject worden vanaf het eerste moment inwoners betrokken. Lokaal eigenaarschap is belangrijk voor D66 Houten bij de ontwikkeling van duurzame energieprojecten in Houten. We zijn hier echter niet rigide in: als blijkt dat lokaal eigenaarschap niet realiseerbaar of financieerbaar is, zijn andere vormen mogelijk. We ondersteunen daarom ook de lokale energie-initiatieven; als gemeente geven we de energietransitie samen met hen vorm.
- **Zonne-energie op ieder dak.** Veel inwoners hebben de afgelopen jaren zonnepanelen aangeschaft. Dat helpt de energietransitie en verlaagt de woonlasten. D66 Houten wil dat de gemeente dit blijft stimuleren. Te veel gebouwen hebben een plat en leeg dak (geen groen of energieopwekking). Wij willen dat die ook benut worden. D66 Houten wil dat alle daken van nieuwbouw voldoende draagkracht hebben om zonnepanelen of groene bedekking te kunnen dragen.
- **Zonnepanelen dual inzetten.** Waar dat kan, bijvoorbeeld op parkeerplaatsen of bij 'agri voltaics', wil D66 Houten dual gebruik stimuleren. Parkeerplaatsen worden gecombineerd met een overkapping en met slimme laadpalen. Heel veel parkeerterreinen zijn nu nog onbenut.

Bewoners en bedrijven steunen bij verminderen van verbruik

- **Samen Energie opwekken.** Energie opwekken met zon en wind kan heel goed lokaal en dat zorgt ervoor dat we energie gebruiken waar ze wordt opgewekt. D66 Houten ondersteunt lokale initiatieven als energiehubs, energie cooperaties. Waar nodig en mogelijk zal de gemeente zelf ook als klant deelnemen.
- **Isolatie.** Besparing door betere isolatie is goed voor de portemonnee, goed voor het klimaat en vermindert onze afhankelijkheid van fossiele brandstoffen. D66 Houten pleit voor stevige inzet op isolatie van huizen en bedrijven. We regelen dit door praktische ondersteuning vanuit de gemeente met energiecoaching en ondersteuning van maatschappelijke partners.
- **Creatief denken.** Het energievraagstuk is ingewikkeld. We pakken graag meerdere problemen tegelijk aan met slimme oplossingen. D66 Houten zet bijvoorbeeld in op bronnetten. Die zorgen voor betaalbare koeling EN verwarming, en zorgen voor meer ruimte op het stroomnet.

- **Duurzame mobiliteit.** D66 Houten stimuleert dat mensen stappen (lopen) of trappen (fietsen) en het OV gebruiken. Deelauto's en eigen autobezit zijn daar aanvullend op.

Klimaatadaptatie

- **Groene daken en gevels.** Nieuwe gebouwen in de gemeente moeten een klimaatfunctioneel ontwerp krijgen. Dit kunnen groene daken zijn, maar ook zon opwekkende daken, daken die water opslaan of groene gevels.
- **Natuurlijke opvang van water.** Regenwater is belangrijk voor de natuur, maar regenval wordt grilliger. Om hier effectief mee om te gaan moeten wij regenwater anders gaan opvangen en gebruiken. Denk aan het opvangen van regenwater op parkeerplaatsen, meer groene daken, minder steen en meer vijvers.
- **Tegelwippen.** D66 Houten zet dit beleid voort vanwege het positieve effect. Wel willen wij onderzoeken of het voor inwoners niet makkelijker gemaakt kan worden.
- **Natuur versterken.** Wij willen naast het versterken van het Kromme Rijngebied ook het Eiland van Schalkwijk versterken. Droogte komt steeds vaker voor. Door herinrichting, in samenspraak met bewoners en ondernemers, en wateropslaande plekken gaan wij dit tegen.

Samenvattend

D66 Houten kiest voor een duurzame toekomst die:

- zorgt dat Houten in 2040 energieneutraal is;
- inwoners laat profiteren van duurzaamheidsprojecten;
- energie-armoede actief tegengaat;
- het gesprek voert met inwoners;
- windenergie passend heeft ingezet voor iedereen;
- ondernemers laat deelnemen en profiteren (lasten en lusten);
- meerdere energiesystemen omvat.

6. Natuur, landschap en erfgoed beschermen

De kracht van Houten ligt in de unieke combinatie van natuur, landschap en erfgoed. Van de uiterwaarden van de Lek tot de linie landschappen en de Kromme Rijn: dit zijn plekken die vertellen wie we zijn en die ons dagelijks leven verrijken. Of je nu wandelt langs het lint, fietst over agrarisch land of de geschiedenis van je dorp beleeft – het zijn de dingen die ons verbinden. D66 Houten kiest ervoor deze kwaliteiten te koesteren én te versterken. Dat betekent ruimte voor natuurherstel, bescherming van cultuurhistorie, samenwerking met agrariërs en meer mogelijkheden om het groen samen te beleven. Zo blijft onze omgeving bijzonder, beleefbaar en in balans; ook voor de generaties na ons. Zodat Houten een gemeente blijft waar natuur, erfgoed en samenleving elkaar versterken.

Meer ruimte voor natuur en landschap

- **Herinrichting Kromme Rijnlandschap.** Binnen de Afdelingen Kromme Rijn en Utrecht, onze Utrechtse provincie afdeling en Water Natuurlijk (waterschap) hebben wij een ontwerp gemaakt van ons geliefde Kromme Rijngebied. Met de fietser en wandelaar op één, de auto te gast, meer natuur, waterbuffers, agrarische bedrijven met ruimte voor recreatie en landschapsversterking.
- **Minder grasvelden en meer diverse natuur.** We vervangen onderhoudsarme maar tevens ecologisch arme grasstroken door bloemrijke bermen, inheems struweel of speelgroen. Dit vergroot de biodiversiteit, verlevendigt wijken en maakt het beheer op termijn zelfs goedkoper.
- **Bomen krijgen de ruimte.** In 2026 wordt het bomenbeleid vernieuwd. D66 Houten wil: meer inzet op inheemse soorten, langere levensduur door ecologisch beheer (vraagt minder onderhoud en dus besparing), bescherming van monumentale bomen en herplanting passend bij de cultuurhistorie van het Kromme Rijngebied.
- **Stimuleer natuurinclusieve landbouw.** Door meer ruimte te bieden aan natuurinclusieve landbouw verbetert de leefomgeving voor alle inwoners van Houten doordat er minder bestrijdingsmiddelen in ons drinkwater en in onze lucht terechtkomen, vergroten we de biodiversiteit en voorkomen we dat schoon drinkwater duurder wordt om te winnen.

- **Bescherming van weidevogels en biodiversiteit.** D66 Houten wil een toekomstbestendig buitengebied waar landbouw, natuur en recreatie hand in hand gaan. Weidevogels zoals de grutto en kievit horen bij ons landschap, maar hun aantal loopt terug. We zetten ons in voor herstel van biodiversiteit door innovatie en samenwerking. We stimuleren boeren die kiezen voor natuurvriendelijke bedrijfsvoering, met ruimte voor kruidenrijke weiden, plas-draszones en later maaien. Samen met inwoners, natuurorganisaties en het waterschap werken we aan een landschap waarin de natuur zich kan herstellen en iedereen kan genieten van een rijk buitengebied.

Meer ruimte voor recreatie

- **Geef agrariërs creatieve ruimte.** We pleiten voor meer stimuleren en actieve ondersteuning voor agrariërs die willen verbreden; met bijvoorbeeld een theetuin, zelfoogsttuin of zelfs een camping. Dit versterkt de lokale economie en vergroot het draagvlak voor het landschap.
- **Versterk coöperatieve initiatieven.** Zulke projecten versterken de lokale economie en maken burgers mede-eigenaar van duurzame landbouw en krijgen dan ook van ons alle steun. Denk aan initiatieven als Herenboeren (samen landbouwbedrijf runnen) en Land van Ons (burgercollectief dat grond opkoopt voor natuurlijk vriendelijke landbouw).
- **Kleinschalige natuurrecreatie in heel Houten.** Wat D66 Houten in het Kromme Rijngebied heeft ontworpen, willen we ook toepassen elders: denk aan wandelroutes langs linten, plukweides in het buitengebied, zwem- en speelplekken en stille natuurgebieden voor rustzoekers.

Erfgoed beschermen en toegankelijk maken

- **Nieuwe Hollandse Waterlinie steunen.** Fort Honswijk is een van de parels hiervan. D66 Houten wil dat deze plekken zowel beschermd als beleefbaar blijven: we blijven het proces van restauratie en herontwikkeling kritisch volgen en steunen initiatieven voor cultuur en educatie.
- **Cultuurhistorische linten en boerderijen beschermen.** De historische linten van 't Goy, Schalkwijk, Tull en 't Waal en de eeuwenoude boerderijen en boomgaarden zijn beeldbepalend voor onze gemeente. We willen deze structuren beter vastleggen in het ruimtelijk beleid, met duidelijke regels voor sloop, nieuwbouw en functieverandering.

- **Versterk de Waterlinie als culturele ruggengraat.** De Nieuwe Hollandse Waterlinie is een UNESCO Werelderfgoed én een verbindend verhaal door onze hele gemeente. D66 Houten wil de linie ontsluiten met wandelroutes, informatiepanelen, educatie op scholen en samenwerking met horeca en cultuurinitiatieven.

Dieren

- **Dierenwelzijn wordt een integraal onderdeel van het beleid.** Nog te vaak wordt het welzijn van dieren niet meegewogen in de besluiten, daarom pleit D66 Houten ervoor om in relevant beleid ook het dier integraal mee te nemen. Zo houden we onder andere blijvend aandacht voor dierenwelzijn tijdens gemeentelijk beheer en onderhoud.
- **Wilde dieren.** Houten heeft een diverse hoeveelheid natuur en wilde dieren, zoals weidevogels, hazen en herten. Om de dieren te beschermen en tegelijkertijd mogelijke onveilige situaties te voorkomen moet de gemeente sturen op de juiste inrichting van onze gemeentelijke ruimte.
- **Amerikaanse kreeft.** Deze diersoort heeft ook de wateren van Houten bereikt. Het dier is gevaarlijk voor onze natuur, omdat het geen natuurlijke vijand heeft in Nederland. De gemeente dient samen met het waterschap deze kreeft te bestrijden.
- **Aziatische hoornaar.** Heel Nederland heeft last van de oprukkende hoornaars, zo ook in de gemeente Houten. Ze zijn een grote bedreiging van lokale ecosystemen en met name bijenpopulaties.
- **Hondenbelasting.** Het vorige college heeft de hondenbelasting afgeschaft. Wat D66 Houten betreft komt deze belasting niet terug.

Samenvattend

D66 Houten kiest voor openbare ruimte waarin:

- natuur en landschap beschermd en versterkt wordt;
- inwoners natuurlijk groen en recreatie in de buurt beleven;
- agrariërs kansen krijgen voor recreatie en economie;
- lokale initiatieven voor duurzame landbouw stimuleren en steunen;
- erfgoed zoals linten, boerderijen en de Waterlinie behouden blijft;
- dierenpopulaties beschermd worden en invasieve soorten bestreden;
- natuur, erfgoed en recreatie samen Houten aantrekkelijk maken.

7. Toekomst voor onze bruisende dorpen

Onze dorpen (Schalkwijk, 't Goy en Tull en 't Waal) maken de gemeente bijzonder. Het zijn plekken waar mensen elkaar kennen, waar verenigingen bloeien en waar saamhorigheid vanzelfsprekend is. Om die dorpen levendig en toekomstbestendig te houden, is aandacht nodig: voor een bruisend dorpshart met winkels en horeca, voor goed onderhouden sportvelden, basisscholen en buurthuizen. Voor de vrijwilliger die zich met hart en ziel inzet, en de jonge ondernemer die nieuwe ideeën brengt. D66 Houten wil dorpen waar iedereen zich thuis voelt, waar ruimte is voor ontmoeting, initiatief en verbinding; vandaag én morgen. Zodat onze dorpen blijven bloeien en een plek zijn waar jong en oud met plezier samenleven.

Ondersteunen van verbindende initiatieven

- **Eén aanspreekpunt voor initiatieven.** D66 Houten wil dat initiatiefnemers een vast aanspreekpunt hebben binnen de gemeente. Zodat ze verbonden worden met de juiste plekken in de gemeentelijke organisatie.
- **Behoud van het Inwonersfonds.** Het fonds helpt nieuwe initiatieven op weg met een kleine financiële bijdrage. D66 Houten vindt het fonds een mooie manier om verbindende initiatieven van de grond te krijgen. Daarom behouden wij het fonds.
- **We staan achter de agenda buitengebied.** De komende collegeperiode is het zaak om na alle gesprekken van de laatste jaren te komen tot daden en resultaten.

Levendige dorpen met evenementen

- **Minder regeldruk.** D66 Houten wil dat organisatoren van evenementen ondersteund worden om leuke activiteiten en evenementen, passend bij de omgeving, te organiseren. Wij willen minder regels, minder vergunningen en meer samenwerking door maatwerk.
- **Nieuwe horecaconcepten? Ja!** Het maakt de centra gezellig en aantrekkelijk voor jong en oud, dit geldt natuurlijk voor de gehele gemeente. Wat D66 Houten betreft denkt de gemeente mee met (lokale) initiatieven om ideeën werkelijkheid te maken, voor een verbetering van de leefbaarheid van de dorpen.

- **'t Goy**
 - Behoud en verduurzaam het agrarische karakter van 't Goy door natuurinclusieve fruitteelt met minder bestrijdingsmiddelen, lokale afzet van producten, en herstel van landschapselementen, terwijl vrijkomende bebouwing een nieuwe, duurzame bestemming krijgt.
 - Stimuleer extensieve recreatie en leefbaarheid door wandel- en fietsroutes uit te breiden, nevenactiviteiten in de landbouw te ondersteunen, en de verkeersveiligheid te verbeteren door zwaar verkeer te beperken en veilige looproutes te creëren.
 - Vergroot de vitaliteit van 't Goy door voorzieningen dichtbij te houden, woonmogelijkheden voor jongeren en senioren te bieden, en samen met lokale partners zoals Stichting Mooi 't Goy te werken aan een veilig, levendig dorp met kansen voor werken en ondernemen.
- **Eiland van Schalkwijk**
 - Behoud en verduurzaam het agrarische karakter van het Eiland van Schalkwijk door natuurinclusieve landbouw te stimuleren, de 'experimenteerstatus' te faciliteren, en nevenactiviteiten en recreatie in de sector te ondersteunen, terwijl vrijkomende bebouwing een nieuwe, duurzame bestemming krijgt.
 - Versterk natuur, recreatie en waterveiligheid door biodiversiteit en riviernatuur te herstellen, groenblauwe verbindingen en weidevogelgebieden uit te breiden, en samen met de provincie de Hollandse Waterlinies te behouden, met extra aandacht voor waterberging en kleinschalig ondernemerschap.
 - Zorg voor leefbaarheid en verbinding door verkeersveiligheid te verbeteren, voorzieningen dichtbij te houden, woonruimte voor jongeren en senioren te creëren, en aan te sluiten bij bestaande dorpsinitiatieven en bewonersgroepen.

Samenvattend

D66 Houten kiest voor bruisende dorpen die:

- ruimte geven aan inwoners met ideeën;
- evenementen en activiteiten blijven organiseren;
- lokale horeca en vernieuwende concepten actief ondersteunen en meedenken;
- sportverenigingen versterken als plek voor gezondheid, ontmoeting en plezier;
- kinderen stimuleren om op jonge leeftijd te sporten in een veilige omgeving;
- investeren in kunst en cultuur.

8. Een Houtense eerlijke economie

Een gezonde economie begint dichtbij huis: in een levendig centrum, bij sterke ondernemers, duurzame bedrijventerreinen en agrariërs die met vertrouwen kunnen ondernemen. D66 Houten wil een economie die ruimte biedt voor innovatie, samenwerking en duurzame groei. We geloven in een gemeente die meebeweegt met ondernemers, niet tegenwerkt; of het nu gaat om de horeca in het Oude Dorp, een boer met recreatieplannen of een bedrijf op de Doornkade. Zo creëren we een Houten waarin ondernemen, duurzaamheid en leefbaarheid hand in hand gaan, en waar economische kansen voor iedereen eerlijk verdeeld zijn. Zodat Houten een gemeente is waar bedrijven floreren, inwoners profiteren en de toekomst duurzaam en rechtvaardig is.

Goede winkelvoorzieningen

- **Het Rond: levendig centrum.** Het centrum van Houten verdient beter. Door slechte afstemming tussen ontwerp, regels en beheerder verliezen ondernemers het vertrouwen. D66 Houten wil dat de herinrichting, die samen met ondernemers wordt vormgegeven, gericht is op ontmoeting en gemengde functies. Wij steunen de beweging naar een compacter centrum, waarbij een deel omgevormd wordt tot wonen/werken.
- **Het Oude Dorp: ruimte weer voor de mens.** Het Oude Dorp is uniek in sfeer en historie. We willen het plein autoluw maken en werken samen met ondernemers aan een toekomstig autovrij-gebied. Dat geeft ruimte aan horeca, markten en ontmoeting. Zo wordt het Oude Dorp een echt dorpshart: aantrekkelijk en gastvrij voor iedereen.
- **Onze centra mogen bruisen!** Wat D66 Houten betreft is er in onze centra ruimte voor evenementen waar inwoners elkaar kunnen ontmoeten. Uiteraard moeten die evenementen passen bij de schaal van Houten en moet geprobeerd worden overlast te voorkomen.

Versterken en ondersteunen van bedrijvigheid

- **Houten groeit.** We maken plannen voor veel extra woningen; en dus ook extra inwoners. Dat betekent ook wat voor onze lokale economie. We pleiten ervoor om ons economisch beleid te herzien. Wat D66 Houten betreft werken we in de komende bestuursperiode aan een nieuwe economische visie. Een visie die past bij

de huidige tijd en het groeiend aantal inwoners en onder andere ingaat op onze bedrijventerreinen, winkelaanbod en werkgelegenheid.

- **Bedrijfterreinen benutten voor klimaat.** Houten heeft voldoende bedrijventerreinen. De bestaande terreinen zijn overzichtelijk en functioneel. We zien hier kansen voor zonnepanelen, energiedelen, circulaire hubs en vergroening. Zo dragen bedrijventerreinen bij aan Houtens klimaatbeleid.
- **Doornkade.** De Doornkade is verouderd en heeft een impuls nodig. Waar het huidige college vasthoudt aan werken-only, ziet D66 Houten kansen voor een gemengde invulling met wonen en werken. Dat maakt ontwikkeling betaalbaarder en toekomstbestendig. Geluidsgeïsoleerde huizen en geluidsafscherming maken dit haalbaar en gezond.
- **Centrale pakketpunten.** D66 Houten wil minder bestelbusjes in onze wijken. Ze zorgen voor gevaarlijke verkeerssituaties en zijn vervuilend. Door meer centrale pakketpunten te realiseren, door ondernemers dan wel door de gemeente zelf, centreren wij deze bezorgdiensten en maken wij onze wijken beter. Tegelijkertijd zorgt het voor meer bedrijvigheid en minder wisselende inleverpunten voor inwoners.

Agrariërs verdienen een goed verdienenmodel

- **Meer samenwerking.** Agrariërs spelen een cruciale rol in ons landschap en onze economie. In plaats van rigide regels pleit D66 Houten voor maatwerkafspraken met agrariërs, binnen duidelijke kaders (zoals klimaat), maar met oog voor duurzame landbouw, dierenwelzijn en biodiversiteit. Zo ontstaat ruimte voor innovatie én vertrouwen.
- **Actieve inzet op natuurinclusieve landbouw.** Door minder bestrijdingsmiddelen te gebruiken kunnen agrariërs bijdragen aan een veiligere leefomgeving en een sterkere natuur. D66 Houten zet daarom in op het helpen van agrariërs met omschakelen naar een landbouw die minder bestrijdingsmiddelen en meer biodiversiteit in ons buitengebied oplevert.
- **Ruimte voor nevenactiviteiten en recreatie.** Denk aan boerderijwinkels, B&B's, picknickplaatsen of educatie voor scholen. Door ruimte te geven aan commerciële en recreatieve nevenactiviteiten, versterken we het verdienenmodel én de levendigheid van het buitengebied. Ook hier geldt: duidelijke spelregels voor ondernemerschap en wederzijds vertrouwen.

Samenvattend

D66 Houten kiest voor een lokale economie die:

- Centrum en dorpshart levendiger en aantrekkelijker maak;
- Bestaande bedrijventerreinen inzet voor duurzame doelen;
- Ruimte biedt voor wonen én werken op Doornkade;
- Agrariërs ondersteunt met maatwerk en duidelijke kaders;
- Ondernemerschap koppelt aan duurzaamheid en leefbaarheid.

Onze principes voor Houten

Bij D66 Houten geloven we dat goed bestuur draait om keuzes maken die écht het verschil maken voor inwoners. Daarom laten wij ons leiden door vijf richtingwijzers die ons helpen om in elke situatie de juiste koers te varen. Zo weet je dat jouw stem op D66 Houten waard is.

1. Vertrouw op de kracht van mensen

Wij geloven dat inwoners het beste weten wat goed is voor hun eigen leven. De gemeente geeft ruimte, maar staat klaar wanneer hulp nodig is. Goed bestuur betekent keuzes maken die mensen sterker maken, zodat iedereen zijn eigen weg kan volgen zonder dat iemand valt.

2. Bouw aan een duurzame en harmonieuze samenleving

D66 Houten zet in op een gemeente die respectvol omgaat met mensen én de natuur. Klimaat en milieu zijn geen abstracties: we maken duurzame keuzes die zorgen voor een leefbare wereld, nu en voor toekomstige generaties. Zo verbinden we vooruitgang met verantwoordelijkheid.

3. Beloon inzet en deel kansen

Iedereen verdient gelijke kansen op een fijn en volwaardig leven. Goed bestuur betekent dat we prestaties waarderen en tegelijkertijd zorgen dat niemand buiten de boot valt. Zo bouwen we aan een Houten waar iedereen kan meedoen en meedenken.

4. Koester grondrechten en gedeelde waarden

Vrijheid, gelijkheid en respect voor elkaar zijn de basis van onze samenleving. Goed bestuur beschermt deze waarden, zodat iedereen zich veilig en erkend voelt, ongeacht achtergrond, overtuiging of levensstijl.

Verkiezingsprogramma 2026-2030

Houten

